

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 28P/20/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6424201764
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radovan Beňo
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2024:6424201764.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

28P/20/2024

– 8 –

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Radovanom Beňom vo veci starostlivosti o maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX, a C. B., nar. XX.XX.XXXX, obidve trvale bytom A. D. E. F., obidve toho času v Centre pre deti a rodiny Banská Bystrica, G. XX, XXX XX H. H., obidve zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko D. E. F. ako kolíznym opatrovníkom, deti matky: I. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. D. E. F., a otca: J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. D. E. F., v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko D. E. F. na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

28P/20/2024

– 8 –

I. Súd nad maloletými deťmi A. B., nar. XX.XX.XXXX, a C. B., nar. XX.XX.XXXX, n a r i aď u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Banská Bystrica, G. XX, XXX XX H. H..

II. A. I. G., nar. XX.XX.XXXX, je p o v i n á prispievať na výživu maloletých detí A. B. a C. B. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne na každé z detí zvlášť, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet K. L. M. N. O. H. H., G. XX, XXX XX H. H., počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Otec J. B., nar. XX.XX.XXXX, je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletých detí A. B. a C. B. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne na každé z detí zvlášť, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet K. L. M. N. O. H. H., G. XX, XXX XX H. H., počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Dňa 29.05.2024 bol Okresnému súdu Žiar nad Hronom doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko D. E. F. (ďalej prípadne len „ÚPSVaR“) na nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. deťmi A. B., nar. XX.XX.XXXX, a C. B., nar. XX.XX.XXXX.

1.2. ÚPSVaR návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 28P/2/2024 zo dňa 26.03.2024 súd nariadil u mal. detí výchovné opatrenie, a to pobyt v K. L. M. N. O. H. H., G. XX, H. H., za účelom zabezpečenia odbornej pomoci a úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí, na obdobie najdlhšie 6 mesiacov odo dňa umiestnenia. Deti boli v uvedenom zariadení umiestnené už od 12.01.2024 na základe predtým nariadeného neodkladného opatrenia.

1.3. V rodine boli po umiestnení mal. detí v CDR H. H. opakovane vykonávané sociálne šetrenia za účelom podpory rodičov k tomu, aby si upravili svoje rodinné a sociálne pomery a za účelom poskytnutia odbornej pomoci v Centre pre liečbu drogových závislostí v Banskej Bystrici (ďalej ako „CPLDZ“), vzhľadom k tomu, že problém s požívaním alkoholu bol jeden z vážnych dôvodov, pre ktoré bolo nevyhnutné deti vyňať z rodinného prostredia. Rodičom bola poskytnutá pomoc s prípadným vybavením termínu, ako aj možnosť sprevádzania do CPLDZ, ktorú nevyužili. Rodičia negujú problémy s požívaním alkoholu. Rodičom bola poskytnutá možnosť zúčastniť sa poradenstva na Referáte poradensko- psychologických služieb, ktoré taktiež nevyužili. Pracovníci K. H. H. našli matke nové bývanie a to v Útulku „L.“ C. H. H., kde matka odo dňa 02.03.2024 bývala. Matka v Útulku vydržala krátko a vrátila sa späť do Žiaru nad Hronom za otcom detí. Otec nastúpil do P. E. C. Q. R. S. H. H. v apríli 2024. Po nástupe otca do výkonu trestu odňatia slobody matka telefonicky kontaktovala pracovníčku CDR a žiadala o pomoc s tým, aby sa mohla vrátiť späť do Útulku do H. H.. Matka opäť nastúpila do Útulku, kde zotrvala necelé dva týždne a odišla na neznáme miesto. CDR má informácie, že matka sa zdržiava v meste Žiar nad Hronom s miestnymi ľuďmi bez domova a popíja alkohol. Odo dňa umiestnenia detí matka ani jeden krát nekontaktovala ÚPSVaR za účelom pomoci, prípadne informovania sa o ďalších postupoch ohľadom jej mal. detí. Podľa vyjadrenia K. H. H. od umiestnenia detí udržiavajú sporadický telefonický kontakt s matkou. Matka deti navštívila v zariadení len jedenkrát, dňa 04.05.2024.

1.4. Starí rodičia mal. detí (rodičia matky) zabezpečujú náhradnú osobnú starostlivosť súrodencom mal. detí, a to mal. T., nar. XX.XX.XXXX, a mal. N., nar. XX.XX.XXXX. Starí rodičia sporadicky prejavujú záujem o mal. deti. Zo začiatku uloženia výchovného opatrenia boli ich návštevy detí v CDR častejšie, avšak deti zo svojej iniciatívy navštívili v CDR naposledy dňa 20.04.2024 napriek tomu, že starí rodičia musia s mal. T. trikrát do týždňa absolvovať dialýzu v H. H.. Starí rodičia a súrodenci zverení do náhradnej osobnej starostlivosti však majú s mal. deťmi pravidelný telefonický kontakt (3x do týždňa). Starí rodičia verbalizujú záujem o mal. deti, pričom toto verbalizovali v minulosti už niekoľkokrát a mali záujem prevziať starostlivosť o deti (mal. A. a mal. C.). Bol podaný aj návrh na súd, avšak neskôr vzali svoj návrh späť. Pred umiestnením detí v zariadení boli starí rodičia niekoľkokrát vyzývaní k tomu, aby sa jednoznačne vyjadrili, či sú schopní a ochotní prevziať osobnú starostlivosť o deti, keďže starostlivosť rodičov dlhodobo zlyhávala. Starí rodičia sa vyjadrovali, že nie je možné, aby nad deťmi prevzali osobnú starostlivosť aj kvôli tomu, že majú doma mal. T., s ktorým potrebujú pravidelne absolvovať dialýzu v H. H. a neskrývali obavu o to, že deti začínali fetovať toluén a utekali im z domu. Mal. deti v domácnosti starých rodičov trávili veľmi veľa času, keďže rodičia nezabezpečovali riadnu starostlivosť a starí rodičia uvádzali, že nie sú schopní ich ustriechnuť v rizikovom prostredí, v ktorom žijú a takisto ich deti nerešpektovali. V čase podania tohto návrhu sa stará matka vyjadrila, že má „asi“ záujem prevziať starostlivosť nad mal. deťmi, pretože si myslí, že už „asi“ nebudú utekať z domu.

1.5. ÚPSVaR má za to, že skončením výchovného opatrenia, ktoré uplynie dňa 12.07.2024, čo je rizikové obdobie letných prázdnin, je v najlepšom záujme mal. detí, aby aj naďalej zotrvali v stabilnom výchovnom prostredí v K. H. H. za účelom poskytovania odbornej pomoci a podpory mal. deťom a bola nad nimi nariadená ústavná starostlivosť. So starými rodičmi bude ÚPSVaR, ako aj K. H. H. aj naďalej spolupracovať a postupne vytvárať príležitosti pre vyskúšanie krátkodobých pobytov detí v domácnosti starých rodičov s ohľadom na zdravotný stav detí, ktorý je výrazne zanedbaný. Starí rodičia boli informovaní, že nie je v záujme detí, aby sa skončením výchovného opatrenia vrátili späť do rizikového prostredia, z ktorého boli vyňaté. Je dôležité, aby sa deti poriadne zastabilizovali po všetkých

stránkach. Od posledného návrhu na výchovné opatrenie nedošlo na strane rodičov k zmenám, ktoré by umožňovali návrat mal. detí do starostlivosti rodičov. Rodičia nie sú schopní riadne zabezpečiť komplexnú starostlivosť o deti. Starí rodičia tohto času nie sú pevne rozhodnutí prevziať nad deťmi osobnú starostlivosť a je nevyhnutné, aby sa deti zastabilizovali.

2. Súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 03.07.2024, na ktorom vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a vypočul účastníkov konania.

3. Mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bol rozsudkom OS Žiar nad Hronom sp. zn. 8P/426/2009 zo dňa 16.03.2010 zverený do starostlivosti matky a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť. Rovnakým spôsobom bolo rozhodnuté aj u mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX, a to rozsudkom OS Žiar nad Hronom sp. zn. 9P/93/2013 zo dňa 17.12.2013. V čase po vydaní uvedených rozhodnutí rodičia aj s deťmi obnovili spolužitie.

4. Rodičia okrem mal. A. a C. mali aj staršieho syna J. B., nar. XXXX, ktorý zomrel v roku XXXX, a majú aj syna T. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bol rozsudkom OS Žiar nad Hronom sp. zn. 9P/53/2020 zo dňa 24.11.2020 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky C. G., nar. XX.XX.XXXX. Matka má ešte najmladšie dieťa N. G., nar. XX.XX.XXXX, u ktorého otcovstvo nie je určené a ktorý bol rozsudkom OS Žiar nad Hronom sp. zn. 28P/3/2024 zo dňa 26.03.2024 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom C. G., nar. XX.XX.XXXX, a I. G., nar. XX.XX.XXXX.

5. Uznesením sp. zn. 28P/2/2024 zo dňa 10.01.2024 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd uložil rodičom povinnosť dočasne odovzdať mal. A. B. a C. B. do starostlivosti K. L. M. N. O. H. H.. Dôvodom bolo zistenie, že rodičia maloletých detí v nadmernom množstve užívali alkoholické nápoje a často dochádzalo k situáciám, kedy rodičia užívali alkohol aj v čase, kedy mali zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti, pričom tento problém s nadmerným užívaním alkoholu si nechceli pripustiť, čím existovali dôvodné obavy o zdravom psychickom, fyzickom a sociálnom vývoji a bezpečnosti mal. detí. Napriek intervenciám a prijatým opatreniam sa problémy rodičov v starostlivosti o deti nepodarilo eliminovať. Dôsledkom nedostatočnej starostlivosti zo strany rodičov a ich laxného prístupu k výchove detí mali tieto tendenciu utekať z domu k starým rodičom, ktorí ich nedokázali ustriechnúť, aby neušli a netrúfali čas v spoločnosti starších rovesníkov, s ktorými fetovali toulén. Mal. A. a C. boli prijatí do CDR H. H. dňa 12.01.2024.

6. Rozsudkom OS Žiar nad Hronom sp. zn. 28P/2/2024 zo dňa 26.03.2024 súd odňal mal. A. a C. z osobnej starostlivosti rodičov a nariadil maloletým pobyt v K. L. M. N. O. H. H., za účelom zabezpečenia odbornej pomoci a úpravy rodinných a sociálnych pomerov detí, na obdobie najdlhšie 6 mesiacov odo dňa umiestnenia.

7. Podľa správy z K. L. M. N. O. H. H. zo dňa 15.05.2024 sú mal. A. a C. sú umiestnení v samostatne usporiadanej skupine. Od prijatia do CDR s nimi pracuje odborný tím a sociálny pracovník. Pracovník centra pomohol matke vybaviť ubytovanie a pracovnú ponuku v H. H., aby mohla byť bližšie k deťom. Matka po dvoch dňoch opustila prechodné bydlisko a do práce nenastúpila. Matka sa vrátila do H. H. v apríli 2024, až keď otec detí nastúpil na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici. Matka po návrate kontaktovala centrum a dohodla si stretnutie za účelom riešenia svojej situácie. Od prijatia do CDR udržiavajú deti pravidelný telefonický kontakt so svojou biologickou rodinou. Starí rodičia navštívili deti v samostatne usporiadanej skupine centra dňa 20.04.2024. Deti túžia po kontakte s biologickou rodinou a dožadujú sa návštev v prirodzenom rodinnom prostredí. Za sprevádzania zamestnancov CDR bola s deťmi realizovaná návšteva u starých rodičov dňa 02.03.2024. Matka je s deťmi v telefonickom kontakte a na skupine navštívila deti dňa 04.05.2024.

8.1. Z charakteristik detí vypracovaných vychovateľkou K. H. H. vyplýva, že mal. deti v domácom prostredí opakovanne prchali ľahkými látkami, najmä toluén a fajčila cigarety. Z domu často utekali, túlili sa po okolí, prípadne sa zdržiavali pri starej mame. Mal. A. a C. majú spolu veľmi dobrý vzťah a sú na seba emočne naviazaní.

8.2. Mal. C. navštevuje U. V. C. H. H., je v 5. ročníku. Učí sa dobre, najradšej má výtvarnú výchovu, matematiku neoblubuje. Podľa jej slov by chcela byť kaderníčka. Jej správanie na skupine je v celku v norme, hoci sa čoraz častejšie prejavuje aj emocionálnymi výbuchmi. Dá si povedať, individuálne rozhovory jej pomáhajú. Medzi rovesníkmi spočiatku pôsobí utiahnuto, ale rýchlo sa osmelí. Slovný prejav má zrozumiteľný, ale občas sa stáva, že nevie niektoré veci vysvetliť, pomenovať. Väčšinu času na skupine trávi s bratom alebo kamarátkou. Svoje emócie prejavuje viac ako A., vie dať najavo, keď sa

jej niečo nepáči, vie sa pohádať s rovesníkmi. Rešpektuje vychovávateľov a väčšinou nejde do žiadnych konfliktov. Pôsobí spokojne, je usmiata, komunikatívna. V cudzom prostredí sa správa neisto, je hanblivá. Je veľmi citlivá a empatická. Aj napriek veku je ešte relatívne hravá, má rada aj spoločenské hry, ale rada sa zahrá s bábikami i rolové hry. Veľmi rada kreslí, spieva a tancuje. Sebaobslužným návykom sa učí. Z domáceho prostredia nebola zvyknutá umývať sa, kúpať, čistiť si zuby. Prišla zavšivavená. Pri prácach okolo je veľmi nápomocná a ochotná. Rada sa zapája a pomôže, najradšej v kuchyni. Valéria navštevuje nefrologickú ambulanciu (Alportov syndróm v rodine), zatiaľ je bez liečby. Pravidelne navštevuje stomatologickú ambulanciu pre veľmi zanedbaný chrup. Pomerne rýchlo si zvyká na pobyt v CDR, aj keď rodičia a domov jej veľmi chýbajú. Do chodu skupiny aj medzi deti zapadla veľmi dobre. Potrebuje istotu, oporu a potom sa vie viac otvoriť, zdôveriť, cítiť sa dobre.

8.3. Mal. A. má menej zrozumiteľný rečový prejav. Od príchodu do CDR navštevuje U. V. C. H. H., je vo 8. ročníku. Učí sa dobre, najradšej má matematiku a kreslenie. Chcel by ísť študovať za stolára. Správanie na skupine je striedavé, niekedy nie sú žiadne problémy, je ochotný pomáhať a zapájať sa do aktivít. Inokedy sa stane, že je podráždený, drzý, odvráva. Dá sa s ním však pracovať, individuálne rozhovory mu pomáhajú. Medzi rovesníkmi je skôr utiahnutý, menej zhovorčivý. Kamarátov si našiel v školskom kolektíve. Na skupine trávi čas väčšinou sám alebo so sestrou. Zapája sa aj do hier a aktivít. Sebaobslužným návykom sa učí, nebol zvyknutý sa umývať, kúpať, čistiť si zuby. Prišiel zavšivavený. Pri prácach okolo domu je nápomocný a ochotný. Pred prijatím mal byť sledovaný vo viacerých odborných ambulanciách, ale rodičia nedodržiavali termíny. Od prijatia do CDR absolvoval všetky vyšetrenia a bol vyradený zo sledovania u kardiológa aj ORL ambulancie. Začal byť sledovaný na foniatrrii (bude nosiť načúvací aparát - na ľavé ucho slabo počuje) a nefrológii kvôli dedičnému ochoreniu obličiek - Alportov syndróm, užíva aj lieky. Prognózou je zlyhanie obličiek, transplantácia. U stomatológa sa rieši extrakcia zubov, keďže má úplne zničený chrup. Pomerne rýchlo si zvykol, aj keď rodičia a domov mu chýbajú.

9. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že otec detí je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody v H. H., s deťmi nie je v žiadnom kontakte. Matka sa podľa informácií úradu v súčasnosti zdržiava v meste D. E. F., pričom vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje a býva na bližšie nezistenom mieste. S úradom nebola v kontakte od umiestnenia detí do zariadenia. Rodičia doposiaľ neupravili svoje osobné a sociálne pomery tak, aby mohli prevziať osobnú starostlivosť o maloleté deti, matka nerealizuje žiadne úkony, ktorými by odstránila príčiny umiestnenia detí v zariadení. Stará matka detí nie je pevne rozhodnutá o tom, že by prevzala osobnú starostlivosť o deti z dôvodu, že v minulosti ju nerešpektovali a nie je si istá, či by zvládla ich výchovu. Majú za to, že je v záujme detí, aby aktuálne zotrvali v stabilnom prostredí v CDR H. H.. Ich aktuálny návrat do rodinného prostredia, najmä k starým rodičom by bol vysoko ohrozujúci. Mal. A. je v sledovaní nefrológa kvôli dedičnému ochoreniu obličiek. Okrem toho starí rodičia detí bývajú v rizikovom prostredí v oblasti G. C. D. E. F., kde u detí aj v minulosti sa vyskytovali problémy s fetovaním toluénu v partii rovesníkov.

10. Matka detí na pojednávaní uviedla, že by bola rada, keby A. a C. išli naspäť k rodine, resp. k starým rodičom, ale je pravdou, že starí rodičia by ich neustrážili a myslí si, že keby sa vrátili v súčasnosti na G., tak by s nimi boli tie isté problémy ako v minulosti. Matka je v súčasnosti ubytovaná v krízovom centre v stredisku L. L. W. G. C. H. H., má tam dlžobu 180,- Eur, ktorú chce postupne vyrovnávať. V súčasnosti nemá vytvorené veľmi podmienky na to, aby sa mohla starať o deti. Je pravdou, že v minulosti si vypila viac alkoholu, najmä z dôvodu, že jej zomrel najstarší syn kvôli ochoreniu obličiek. Aj v súčasnosti si niekedy vypije, ale nie je to v takom rozsahu ako v minulosti. Jej druh je v súčasnosti vo väzení, pričom keď ho pustia, budú zase bývať spolu. Súhlasí s tým, aby u A. a C. bola nariadená ústavná starostlivosť. Jej príjem v súčasnosti je len dávka v hmotnej núdzi. Dávala si žiadosť o prácu v kuchyni, v súčasnosti musí čakať kvôli prázdninám.

11. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a

označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

12. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že návrh je dôvodný. Súd zistil, že v danom prípade je výchova maloletých detí vážne ohrozená a narušená a preto je potrebné ich umiestniť do ústavného zariadenia, v ktorom sa už nachádzajú na základe skorších rozhodnutí tunajšieho súdu. Z dokazovania vyplynulo, že na strane rodičov doposiaľ nedošlo k úprave ich sociálnych a osobných pomerov tak, aby boli schopní prevziať osobnú starostlivosť o deti. Otec je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody. Matka nemá stále bydlisko, aktuálne väčšinou býva v krízovom centre v H. H., jej príjmom je len dávka v hmotnej núdzi a nemá vytvorené podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti. Napriek uvedenej nepriaznivej situácii naďalej vo zvýšenej miere požíva alkohol. Starí rodičia detí, ktorí sa starajú o ich súrodencov, neprejavili skutočný záujem o to, aby prevzali starostlivosť aj o mal. A. a C., najmä z dôvodu obáv z opätovného nezávládnutia dohľadu nad nimi a zlyhania vo výchovnom pôsobení, ktoré sa v minulosti prejavovali problémovým správaním detí, vrátane fetovania a užívania návykových látok. K náprave, resp. stabilizácii rodinného a výchovného prostredia, ktoré by umožnilo návrat maloletých do rodinného prostredia, dosiaľ nevedlo ani výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 zákona o rodine nariadené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 28P/2/2024 zo dňa 26.03.2024, pričom deti sú umiestnené v K. H. H. už od 12.01.2024. Podľa predložených správ sa maloletí v centre pre deti a rodiny adaptovali, prejavujú aj záujem o kontakty so svojou rodinou, ktoré sú zabezpečené telefonicky, ako aj vzájomnými návštevami. Na ďalšie takéto kontakty budú vytvorené vhodné podmienky s poukazom na blízkosť CDR H. H. k miestu bydliska matky a starých rodičov detí. V zariadení majú maloleté deti zabezpečené svoje potreby, vrátane plnenia školskej dochádzky, ako aj odbornej pomoci, vrátane psychologickú. Dôležitou okolnosťou je tiež zabezpečovanie potrebnej zdravotnej starostlivosti detí, keďže obe musia byť pravidelne lekársky sledované najmä kvôli dedičnému ochoreniu obličiek, kedy je potrebné zároveň dodržiavať stanovenú liečbu, čo zo strany rodičov pred umiestnením detí do zariadenia nebolo adekvátne zabezpečené. Súd teda dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletých detí, ktorá sa bude realizovať v K. L. M. N. O. H. H..

13. Nariadením ústavnej starostlivosti nezaniká rodičom ich vyživovacia povinnosť voči maloletým deťom, preto súd súčasne uložil otcovi a matke detí povinnosť prispievať na ich výživu. V priebehu konania bolo zistené, že otec je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody a matka má príjem len v podobe dávky v hmotnej núdzi. Obidvaja rodičia aj pred umiestnením detí v zariadení boli v nepriaznivej ekonomickej a sociálnej situácii. Súd preto každému z rodičov uložil povinnosť prispievať na výživu detí výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne na každé z detí zvlášť počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia. Súd pritom vychádzal zo zistených a vyššie opísaných osobných a majetkových pomerov rodičov, keď usúdil, že nie je v ich možnostiach

prispievať na výživu detí vyššou čiastkou. V súlade s § 81 ods. 2 zákona o rodine súd uložil rodičom povinnosť platiť výživné na účet K. L. M. N. O. H. H..

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, nakoľko v priebehu konania súd nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie.

Poučenie:

28P/20/2024

– 2 –

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 CMP),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.